

Utlåtande i ärende angående användande av likalydande text i en ansökan om anslag (dnr 2-4357/2024)

Det vetenskapliga ombudet vid KI professor Claes Frostell har i en tjänsteanteckning den 6 november 2023 föreslagit rektor att ett ärende ska överlämnas till rådet. Rektor har därefter beslutat enligt detta förslag.

Av handlingarna framgår att docenten [REDACTED] främst har gjort gällande att professor [REDACTED] gjort sig skyldig till plagiering genom att i en ansökan till Vetenskapsrådet (VR) kopiera en text från en ansökan som [REDACTED] själv gett in. [REDACTED] beviljades anslag medan [REDACTED] ansökan avslogs.

[REDACTED] har yttrat sig och [REDACTED] har kommenterat yttrandet.

Rådets bedömning

Av dokumentationen i ärendet framgår att [REDACTED] och [REDACTED] [REDACTED] under flera år samarbetat inom ett forskningsområde. Det framgår emellertid också att [REDACTED] under senare tid kommit att anse sig förfördelad i flera avseenden. Bland de klagomål som förs fram i anmälan är det rådets bedömning att endast påståendet om plagiering hör till vad rådet har i uppgift att ta ställning till.

I den europeiska kodexen för forskningens integritet som ges ut av ALLEA (2023) anges i avsnitt 3.1 att oredlighet i forskning traditionellt definieras som bland annat plagiering "in proposing, performing or reviewing research, or in reporting research results". Vidare anges att plagiering innebär att använda andra personers arbete eller idéer utan att ge tillbörligt erkännande till den ursprungliga källan.

I förarbetena till lagen (2019:1434) om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning hänvisas till kodexen när det gäller vad

som kan anses utgöra plagiering (prop. 2018/19:58 s. 45). Lagens avgränsning av i vilka sammanhang ansvar för plagiering kan förekomma – vid planering, genomförande eller rapportering av forskning (2 §) – överensstämmer också i huvudsak med kodexen.

Även om påståenden om plagiering oftast rör publicerade forskningsrapporter är det således tydligt att ansvar för plagiering kan uppkomma även i tidigare skeden av forskningsprocessen, som i ansökningar om forskningsanslag. Samtidigt visar erfarenheten att det inom en samarbetande forskargrupp är relativt vanligt att forskare ger sina kollegor möjlighet att använda delar av egna texter för att främja det gemensamma arbetet. I sådana fall med ömsesidigt samtycke är det givetvis främmande att beskriva handlandet som plagiering.

██████████ har påvisat en kortare text i ██████████ ansökan till VR om projektbidrag (2016–01675) som i allt väsentligt är densamma som i hans egen ansökan om etableringsbidrag för yngre forskare (2016–01702) och som han anser sig vara upphovsman till.

Det förefaller i det närmaste omöjligt att nu, flera år senare, med tillbörlig säkerhet klarlägga om den i princip likalydande texten använts med vad som åtminstone uppfattats vara upphovsmannens medgivande inom ramen för gemensamt bedriven forskning eller utan sådant godkännande. För att ett medgivande funnits talar det förhållandet att ██████████ sedan ansökningarna gavs in till Vetenskapsrådet under flera år fortsatt samarbetet med ██████████.

Mot den bakgrunden anser rådet att det saknas skäl att överlämna ärendet till Nämnden för prövning av oredlighet i forskning. Rådet finner det inte heller visat att avvikelse från god forskningssed har förekommit och föreslår rektor att fatta beslut i enlighet därmed.

Ärendet har föredragits av Pierre Lafolie.

Mats Melin

Helena Scarabin